

Ankestyrelsens brev til en borgers

Dine henvendelser om Ishøj Kommune

29. januar 2025

Du har skrevet til Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 2. og 3. september 2024.

J.nr. 24-88275

Du har oplyst, at der ved Ishøj Kommunes byrådsmøde den 27. august 2024 blev afholdt et minuts stilhed med henvisning til ofrene for Gazakonflikten.

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Ministeriet har den 9. september 2024 videresendt dine henvendelser til Ankestyrelsen.

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-fre kl. 9.00-15.00

Åbningstid - telefon:
man-tir kl. 9.00-15.00
ons lukket
tor-fre kl. 9.00-15.00

Konklusion

Ankestyrelsen rejser ikke en tilsynssag.

Vi gør derfor ikke mere i sagen.

Sådan vurderer vi sagen

I en generel tilsynsudtalelse af 13. juni 2024 har Ankestyrelsen udtalet sig om kommuners involvering i udenrigspolitiske anliggender.

Som udgangspunkt kan en kommune ikke beskæftige sig med udenrigspolitiske forhold, herunder fremkomme med meningstilkendegivelser, der ikke vedrører kommunen eller kommunalbestyrelsens beføjelser. Det fremgår af kommunalfuldmagtsregler, herunder den såkaldte lokalitetsprincip, hvorefter en kommune ikke kan varetage eller støtte opgaver, der alene

eller i det væsentlige er af interesse for borgere uden for kommunen. Der er ikke alene tale om en geografisk afgrænsning, men også en afgrænsning til andre administrative niveauer.

I praksis er det dog accepteret, at kommunerne – inden for nogle udstukne rammer – yder støtte til humanitær bistand i udlandet. Det forudsætter som udgangspunkt, at det sker uden nogen form for udenrigspolitisk meningstilkendegivelse.

Under pkt. 3.5 i den ovennævnte tilsynsudtalelse har Ankestyrelsen utalt følgende om kommunernes mulighed for at foretage symbolske handlinger af udenrigspolitisk karakter, herunder afholde et minuts stilhed i sympati med ofre for krigshandlinger, sult- eller naturkatastrofer:

"På den ene side har kommunerne efter kommunalfuldmagtsreglerne en begrænset adgang til at varetage humanitære formål relateret til udlandet, men på den anden side skal støtten gives upartisk og uden nogen form for udenrigspolitisk meningstilkendegivelse.

En kommune må efter Ankestyrelsens opfattelse antages at være berettiget til at afholde en manifestation af humanitær karakter med henblik på at vise respekt for ofre for udenlandske krige og katastrofer. Men formålet med en sådan humanitær manifestation må ikke være at fremkomme med en udenrigspolitisk meningstilkendegivelse forstået som synspunkter om fremmede staters m.v. dispositioner eller undladelser. Der må heller ikke fremsættes sådanne udenrigspolitiske tilkendegivelser som led i manifestationen. Kommunalbestyrelsen må således vælge sine ord med omhu og i øvrigt overveje, hvilket budskab den ønsker at sende i den konkrete situation.

Vi bemærker i den forbindelse, at vi, som det fremgår af afsnit 1.2, fører tilsyn med kommunalbestyrelserne, og ikke med de enkelte medlemmer."

Vi vurderer på den baggrund og ud fra sagens oplysninger, at din henvendelse ikke giver anledning til at rejse en tilsynssag.

Vi har ikke grundlag for at antage eller konkludere, at byrådets manifestation blev gennemført med et andet formål end at vise respekt for ofrene for konflikten. Det er i den forbindelse vores opfattelse, at

borgmesterens brug af formuleringen "ofrene i Gazakonflikten" ikke kan ses som udtryk for en intention om at tage parti i den pågældende konflikt eller fremsætte kritik af de involverede parter.

Sagens oplysninger

Følgende fremgår af dine henvendelser til Indenrigs- og Sundhedsministeriet dateret den 1. september 2024:

"Byrådsmøde og ytring relateret til udenrigspolitiske forhold.

Jeg var tilhører ved byrådsmøde i Ishøj Kommune tirsdag d. 27. august 2024. Ved starten af byrådsmødet, blev alle af Borgmesteren opfordret til at rejse sig og holde et minuts stilhed til "minde om og af respekt for ofrene i GAZA konflikten".

Der var stillet forslag herom fra et af partierne i byrådet.

Dette var ikke annonceret på forhånd via dagsorden, og man bliver således ufrivillig statist i en sag, som i øvrigt er af udenrigspolitisk karakter. Der er tale om en konflikt, og hvor der er forskellige politiske holdninger.

Jeg finder det ikke korrekt at der i kommunalpolitisk regi, gives ytringer af den karakter og uden at der sker en afvejning af hele problematikken.

Jeg vil således bede Indenrigsministeriet vurdere, hvorvidt en sådan situation er inden for rammerne af kommunalpolitiske beføjelser."

I forbindelse med sagens behandling har Ankestyrelsen set den af kommunen offentliggjorte optagelse af episoden. Der blev ikke fremsat andre ytringer end dem, du har nævnt i din henvendelse til ministeriet.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i kommunestyrelseslovens § 48, stk. 1. Vi kan derfor ikke tage stilling til spørgsmål, som handler om lovgivning, der både gælder for offentlige myndigheder og private, herunder reglerne om databeskyttelse.

Ankestyrelsen beslutter, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag. Det står i § 48 a i kommunestyrelsесloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsесloven.

En kopi af dette brev vil blive offentliggjort på www.ast.dk i anonymiseret form.

Venlig hilsen

Eva Sonne

Kopi er sendt til:

Ishøj Kommune

Vi har anvendt:

Lovbekendtgørelse om kommunernes styrelse (kommunestyrelsесloven)
nr. 69 af 23. januar 2024